

De Raad van de Gemeente Almelo:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen, met daarin:
 - a. De benodigde middelen uit het collegeprogramma 2026-2030
 - b. Het beschikbaar stellen van onder andere het investeringskrediet voor verplaatsbare bomen, met een voor 2027 benodigd investeringskrediet van 140.000 euro
 - c. De kaders waarbinnen de besparingsrichtingen voor de Perspectiefnota 2028-2031 worden uitgewerkt
 - d. De aanpak "Aantrekkelijke stad in balans":
 - i. Rustend op vier samenhangende opgaven: Aantrekkelijk Almelo, Ontwikkeland Almelo, Kansrijk Almelo en Verbonden Almelo
 - ii. Met naast de reguliere inzet voor alle wijken en dorpen een gebiedsgerichte aanpak in de aaneengesloten prioritaire ontwikkelgebieden Ossenkoppelerhoek, Nieuwstraatkwartier, Kerkelanden en De Riet.
 - e. De stand van zaken moties
2. Een totaal van lasten (395,69 miljoen euro) en baten (397,39 miljoen euro) van de hoofdtakvelden voor de begroting 2027.

Lasten	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
0 Bestuur en ondersteuning	71.738	84.155	89.504	99.742
1 Veiligheid	10.467	10.867	10.867	10.867
2 Verkeer en vervoer	18.332	19.714	20.096	20.386
3 Economie	7.672	7.607	7.416	7.416
4 Onderwijs	13.615	14.876	15.504	15.676
5 Sport, cultuur en recreatie	21.653	21.636	21.803	21.803
6 Sociaal domein	212.308	207.392	204.643	203.885
7 Volksgezondheid en milieu	29.937	30.046	29.934	29.920
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	9.967	10.243	10.543	10.843
Totaal lasten	395.690	406.536	410.310	420.537

Baten	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
0 Bestuur en ondersteuning	-303.835	-303.226	-307.291	-318.297
1 Veiligheid	-45	-45	-45	-45
2 Verkeer en vervoer	-902	-902	-902	-902
3 Economie	-4.438	-4.437	-4.437	-4.436
4 Onderwijs	-5.118	-5.252	-5.251	-5.251
5 Sport, cultuur en recreatie	-319	-297	-297	-297
6 Sociaal domein	-53.701	-53.701	-53.701	-53.701

7 Volksgezondheid en milieu	-26.084	-27.591	-27.582	-27.580
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	-2.944	-2.944	-2.944	-2.944
Totaal baten	-397.387	-398.395	-402.449	-413.454

3. Het totaal van stortingen (7,30 miljoen euro) en onttrekkingen (7,83 miljoen euro) aan reserves.

Reserves	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Stortingen reserves	7.204	3.262	3.262	3.262
Onttrekkingen reserves	-7.730	-4.290	-4.109	-4.009
Totaal reserves	-526	-1.028	-847	-747

4. Een begrotingssaldo van 2,22 miljoen euro voordelig, waarvan 2,4 miljoen euro voordelig structureel van aard is.

Begrotingssaldo	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Begrotingssaldo	-2.222	7.113	7.014	6.336
Waarvan: incidentele baten en lasten	165	-150	-150	-150
Structureel begrotingssaldo	-2.387	7.263	7.164	6.486

Bedragen x 1.000 euro

5. De OZB voor de jaarschijf 2027, naast een reguliere indexatie, welke voor 2027 3,5% bedraagt, aanvullend te verhogen met 2,5%.
6. De volgende moties als afgehandeld te beschouwen:
- Motie "Voor Almelo nu en morgen"
 - Motie "BOSK in Almelo"
 - Motie "Grip op grond XL 2".
7. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2028 t/m 2030.

Gedaan in de openbare vergadering

de griffier,

de burgemeester,

drs. J.W. Scherpenzeel

R.T.A. Korteland

Datum: 22 september 2026
Team/teamonderdeel: Concerncontrol en Audit

Voorstel aan de raad

Onderwerp: Programmabegroting 2027
Portefeuillehouder: E.J.F.M. van Mierlo

Samenvatting raadsvoorstel

De gemeenteraad ontvangt de programmabegroting voor het kalenderjaar 2027. In deze programmabegroting maken we concreet wat we in 2027 willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dat mag kosten. In de programmabegroting wordt uitvoering gegeven aan de ambities uit het collegeprogramma "Voor Almelo nu en morgen". Daarnaast is in deze programmabegroting de langjarige aanpak "Aantrekkelijke stad in balans" op hoofdlijnen uitgewerkt. Binnen deze aanpak wordt extra ingezet op een gebiedsgerichte aanpak in de prioritaire ontwikkelgebieden Ossenkoppelerhoek, Nieuwstraatkwartier, Kerkelanden en De Riet.

De begroting 2027 is structureel financieel sluitend. Dit betekent dat structurele lasten in het jaar 2027 worden afgedekt met structurele baten. In de meerjarenraming 2028-2030 verwachten we een tekort door een lagere uitkering uit het gemeentefonds. In deze begroting zijn de kaders opgenomen waarbinnen de besparingsrichtingen voor de perspectiefnota 2028-2031 worden uitgewerkt om te komen tot een structureel sluitende meerjarenraming.

Voorgesteld raadsbesluit

1. De programmabegroting 2027 vast te stellen, met daarin:
 - a. De benodigde middelen uit het collegeprogramma 2026-2030
 - b. Het beschikbaar stellen van onder andere het investeringskrediet voor verplaatsbare bomen, met een voor 2027 benodigd investeringskrediet van 140.000 euro
 - c. De kaders waarbinnen de besparingsrichtingen voor de Perspectiefnota 2028-2031 worden uitgewerkt
 - d. De aanpak "Aantrekkelijke stad in balans":
 - i. Rustend op vier samenhangende opgaven: Aantrekkelijk Almelo, Ontwikkeland Almelo, Kansrijk Almelo en Verbonden Almelo
 - ii. Met naast de reguliere inzet voor alle wijken en dorpen een gebiedsgerichte aanpak in de aaneengesloten prioritaire ontwikkelgebieden Ossenkoppelerhoek, Nieuwstraatkwartier, Kerkelanden en De Riet.
 - e. De stand van zake moties
2. Een totaal van lasten (395,69 miljoen euro) en baten (397,39 miljoen euro) van de hoofdtaakvelden voor de begroting 2027.

Lasten	Begroting	Raming	Raming	Raming
	2027	2028	2029	2030
0 Bestuur en ondersteuning	71.738	84.155	89.504	99.742
1 Veiligheid	10.467	10.867	10.867	10.867
2 Verkeer en vervoer	18.332	19.714	20.096	20.386
3 Economie	7.672	7.607	7.416	7.416
4 Onderwijs	13.615	14.876	15.504	15.676
5 Sport, cultuur en recreatie	21.653	21.636	21.803	21.803
6 Sociaal domein	212.308	207.392	204.643	203.885

7 Volksgezondheid en milieu	29.937	30.046	29.934	29.920
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	9.967	10.243	10.543	10.843
Totaal lasten	395.690	406.536	410.310	420.537

Baten	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
0 Bestuur en ondersteuning	-303.835	-303.226	-307.291	-318.297
1 Veiligheid	-45	-45	-45	-45
2 Verkeer en vervoer	-902	-902	-902	-902
3 Economie	-4.438	-4.437	-4.437	-4.436
4 Onderwijs	-5.118	-5.252	-5.251	-5.251
5 Sport, cultuur en recreatie	-319	-297	-297	-297
6 Sociaal domein	-53.701	-53.701	-53.701	-53.701
7 Volksgezondheid en milieu	-26.084	-27.591	-27.582	-27.580
8 Volkshuisvesting-ro-stedelijke vernieuwing	-2.944	-2.944	-2.944	-2.944
Totaal baten	-397.387	-398.395	-402.449	-413.454

3. Het totaal van stortingen (7,30 miljoen euro) en onttrekkingen (7,83 miljoen euro) aan reserves.

Reserves	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Stortingen reserves	7.204	3.262	3.262	3.262
Onttrekkingen reserves	-7.730	-4.290	-4.109	-4.009
Totaal reserves	-526	-1.028	-847	-747

4. Een begrotingssaldo van 2,22 miljoen euro voordelig, waarvan 2,4 miljoen euro voordelig structureel van aard is.

Begrotingssaldo	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Begrotingssaldo	-2.222	7.113	7.014	6.336
Waarvan: incidentele baten en lasten	165	-150	-150	-150
Structureel begrotingssaldo	-2.387	7.263	7.164	6.486

Bedragen x 1.000 euro

5. De OZB voor de jaarschijf 2027, naast een reguliere indexatie, welke voor 2027 3,5% bedraagt, aanvullend te verhogen met 2,5%.
6. De volgende moties als afgehandeld te beschouwen:
 - a. Motie "Voor Almelo nu en morgen"
 - b. Motie "BOSK in Almelo"
 - c. Motie "Grip op grond XL 2".
7. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2028 t/m 2030.

Inleiding

De ontwerp programmabegroting 2027 is de eerste begroting van deze raadsperiode. In de programmabegroting maken we concreet wat we in 2027 willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat dat mag kosten. De in de programmabegroting 2027 gehanteerde uitgangspunten zijn gebaseerd op de Kaderbrief 2027-2030 (D/26/894100). In deze begroting wordt uitvoering gegeven aan de ambities

uit het collegeprogramma "Voor Almelo nu en morgen". Deze vormen de komende vier jaar de leidraad voor de in deze begroting opgenomen langjarige opgaven voor een "Aantrekkelijke stad in balans". De programmabegroting 2027 laat voor de jaarschijf 2027 een structureel financieel sluitende begroting zien. Vanaf 2028 is er een structureel financieel tekort tussen de 6 en 7 miljoen euro. In deze begroting zijn de kaders opgenomen waarbinnen de besparingsrichtingen voor de perspectiefnota 2028-2031 worden uitgewerkt om te komen tot een structureel sluitende meerjarenraming.

Beoogd effect

Het alloceren van de middelen voor het begrotingsjaar 2027.

Argumenten voor

1.1 De gemeenteraad autoriseert de begroting op het niveau van hoofdtakveld.

Dit is het niveau waarop de raad de begroting autoriseert gegeven het budgetrecht van de raad. Per hoofdtakveld is in de basisbegroting een nadere verdeling gemaakt, de takvelden. Dit is het autorisatieniveau voor het college.

1.2 Er wordt uitvoering gegeven aan de motie "BOSK in Almelo"

Door het beschikbaar stellen van een investeringskrediet van 140.000 euro voor verplaatsbare bomen wordt, naast in de begroting opnemen van een incidenteel budget van 65.000 euro, uitvoering gegeven aan de motie.

1.3 De raad geeft vanuit haar kaderstellende rol de kaders voor de besparingsrichtingen

Op basis van de door de raad gegeven kaders kan het college de besparingsrichtingen voor de Perspectiefnota 2028-2031 uitwerken.

1.4 De aanpak "Aantrekkelijke stad in balans" geeft een duidelijke koers voor de lange termijn

De aanpak "Aantrekkelijke stad in balans" geeft een duidelijke koers voor de periode tot 2045 waarin de economische, sociale, fysieke en veiligheidsvraagstukken in samenhang worden benaderd.

3.1 De gemeenteraad autoriseert de stortingen en onttrekkingen aan de reserves.

5.1 Er wordt uitvoering gegeven aan de motie 'De extra OZB-verhoging jaarlijks expliciet afwegen'

De extra verhoging is conform besluitvorming bij de Perspectiefnota 2025-2028 en het collegeprogramma 2026-2030. Door het opnemen van een apart dictumpunt wordt uw raad expliciet gevraagd om akkoord te gaan met het voorstel om de OZB, naast de reguliere indexatie, aanvullend te verhogen met 2,5%. Deze aanvullende verhoging is verwerkt in de door de raad vast te stellen programmabegroting 2027.

6.1 Met het gelijkelijk verdelen van de verhoging van de precariobelasting met 100% over 2027 en 2028 wordt een geleidelijker ingroepad toegepast.

Uw raad heeft bij de Begroting 2026 besloten om de geplande verhoging van 100% voor 2026 uit te stellen naar 2027. Het college stelt een geleidelijker ingroepad voor. De jaarschijf 2027 biedt hiervoor financiële ruimte.

7.1 De meerjarenraming wordt niet door de gemeenteraad geautoriseerd.

Het college biedt jaarlijks, conform artikel 190 van de Gemeentewet, de raad een begroting en een meerjarenraming met toelichting aan voor ten minste drie op het begrotingsjaar volgende jaren. De raad stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient (artikel 191 Gemeentewet). Dit betekent dat de raad in 2026 de begroting 2027 vaststelt en kennisneemt van de meerjarenraming 2027 t/m 2030.

Kanttekeningen

1.1 Het meerjarenperspectief laat vanaf 2028 een structureel tekort zien tussen de 6 en 7 miljoen euro.

Het Rijk heeft alleen voor 2027 extra middelen beschikbaar gesteld middels het gemeentefonds. Dit betekent dat het ravijn niet is opgelost, maar verplaatst is naar 2028. Daarnaast wordt de financiële

onzekerheid vergroot door geplande besparingen van het Rijk op de jeugdzorg vanaf 2028 en de voorgenomen korting op de huishoudelijke hulp vanaf 2029. De commissie Van Ark zal begin 2027 onder andere haar oordeel vellen over de verhouding tussen kosten en budget voor jeugd over de jaren 2025 en 2026, maar ook over de jaren daarna. Dit oordeel moet worden afgewacht. In het kader van de beleidslijn voor een behoedzaam en flexibele besparingsstrategie zijn in de begroting de kaders opgenomen waarlangs de besparingsmaatregelen richting de Perspectiefnota 2028-2031 verder worden uitgewerkt.

Kosten, opbrengsten en dekking

Er is sprake van een reële en sluitende begroting 2027. De meerjarenraming laat een structureel tekort zien, aflopend van 7 miljoen euro in 2028 naar 6,2 miljoen euro vanaf 2030. Na vaststelling van de programmabegroting 2027 door de raad beoordeelt de toezichthouder de programmabegroting.

Vervolg

Na vaststelling van de begroting zal er een “begroting in één oogopslag” worden gepubliceerd. De vastgestelde programmabegroting 2027 wordt voor 15 november 2026 naar de toezichthouder verzonden.

Bijlagen

Ontwerp programmabegroting 2027 (D/26/941084)
Aantrekkelijke stad in balans (D/26/937170)

Burgemeester en Wethouders van Almelo, _____

de secretaris,
J.H. Dijkstra

de burgemeester,
R.T.A. Korteland